

Макарова К.А.

студентка 1 курсу магістратури
3 групи Інституту підготовки юридичних
кадрів для Служби безпеки України
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ВИКОРИСТАННЯ НЕЗАКОННОГО ПОШТОВОГО ІМПОРТУ В КОНТРАБАНДНИХ СХЕМАХ

Анотація. У тезах розглянуто особливості використання незаконного поштового імпорту в контрабандних схемах. З'ясовано протиправний вплив «поштової контрабанди» та запропоновано шляхи вирішення проблеми.

Ключові слова: незаконний поштовий імпорт, поштова контрабанда.

Аннотація. В тезах рассмотрено особенности использования незаконного почтового импорта в контрабандных схемах. Выяснено противоправное влияние «почтовой контрабанды» и предложено пути решения проблемы.

Ключевые слова: незаконный почтовый импорт, почтовая контрабанда.

Annotation. In this abstract peculiarities of the illegal postal import in smuggling schemes were considered. The unlawful influence of “postal smuggling” was defined and the solutions were proposed.

Keywords: illegal postal import, postal smuggling.

В умовах політичної та економічної нестабільності, високого рівня корупції, недостатньої функціональної спроможності державних інститутів контрабанда залишається однією з головних проблем держави. Експерти-економісти Ukraine Economic Outlook провели дослідження, яке показало, що сума контрабандних поставок в Україну за «сірими схемами» у 2018 році становить 10,3 млрд дол. США. У період з 2013 по 2017 рік загальна сума контрабанди складала 8,7% ВВП країни, тобто 10,6 млрд дол. США на рік, що стало великою загрозою для економічної безпеки країни [2, с. 12].

Головкін Б.М. зазначав, що проблема корупції у митній справі похідна від тіньової зовнішньої торгівлі і тіньової економіки в цілому, а також транснаціональної і транскордонної злочинної діяльності організованих злочинних груп [7, с. 233].

Контрабанда через використання незаконного поштового імпорту посідає окреме місце серед інших способів та займає 8,1% об'єму всієї контрабанди [2, с. 15]. За статистикою в Україну щороку завозиться 42 млн. міжнародних поштових та експрес-відправлень загальною вартістю приблизно 1 млрд. євро. Найчастіше корупційні практики виникають на етапі оформлення документації (60-62%), контролю тарифів і вартості товару (27-32%), а також при здійсненні фізичного огляду вантажу (28-30%) [6, с. 11-12].

«Поштова контрабанда» — окремий напрямок схем із нормами імпорту, який не підлягає оподаткуванню за умови пересилання товарів на суму не більше 100 євро в одному відправленні. Використання такого виду контрабанди полягає у наданні товарним комерційним партіям вигляду малих поштових відправлень, їх подрібнення під норму до 100 євро з подальшим ввезенням на підставних фізичних осіб. Сюди також відноситься недостовірне декларування, а саме: заниження ваги нетто, що дозволяє зменшити митні платежі; заниження митної вартості, тобто приховування фактичної вартості товарів та підлаштування митної вартості під граничні індикативи; декларування товарів не своїм товарним кодом, а в товарних підкатегоріях з меншою ставкою ввізного мита; декларування товарів не своїм найменуванням, використання товарів групи «прикриття» (декларування високовартісного товару як низьковартісного; недостовірне декларування кількісних та якісних характеристик товарів, приховування торгових марок та виробника товарів) [2, с. 14].

В.О. Хома виділяє наступні чинники контрабандної діяльності: низький рівень забезпеченості населення, високий рівень безробіття, недосконалість митного та податкового законодавства, висока прибутковість цього виду злочинного бізнесу, недостатньо ефективний рівень митного та прикордонного контролю, недосконалість державної системи контролю за походженням і реалізацією продукції та сплатою податків [3, с. 133-137].

У структурі осіб, що вчинили контрабанду, слід відзначити, що досліджуваний злочин вчиняється переважно чоловіками (80%). Контрабанда вчиняється переважно особами середнього віку: 37% – особи віком від 26 до 30 років; 30% – особи віком від 31 до 40 років; 16% – особи віком від 21 до 25 років; 11% – особи віком від 41 до 50 років; близько 3% – особи віком від 51 до 60 років; близько 2% – особи від 16 до 20 років. За даними судової статистики кожні двоє з трьох засуджених мали середню, середню спеціальну або вищу освіту. Серед засуджених за контрабанду найбільший відсоток складають особи, які не працювали, були одружені та були раніше не судимими.

На разі, обсяги незаконного «поштового імпорту» продовжують зростати. У 2019 році Верховною Радою України був прийнятий Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів», яким затверджена норма зниження безподаткового порогу з 150 до 100 євро. Але

зазначені зміни не мали значного ефекту.

Враховуючи вище викладене, вважаю за доцільне запровадити наступні заходи боротьби із контрабандною злочинністю через поштовий імпорт, такі як:

- Посилення контролю за переміщенням міжнародних поштових та експрес-відправлень від пункту пропуску на кордоні до пункту призначення (наприклад, пломбування транспортних засобів, що здійснюють перевезення, пункти перевірок)

- Надання органам митної служби попередньої інформації про посилки (найменування, кількість, вартість товарів, інформація про одержувача тощо);

- Створення відповідних реєстрів задля накопичення даних про поштові відправлення;

- Запровадити систему повної ідентифікації отримувачів;

- Спрощення процедури сплати митних платежів шляхом використання електронних веб-сервісів [2, с.20-21].

Таким чином, можна дійти висновку, що контрабанда й досі залишається однією з найактуальніших проблем держави, яка здобуває нових форм. Щоб вирішити цю проблему, необхідно приділяти увагу не тільки «класичним» видам контрабандної злочинності, а й новим схемам і способам. Для того, щоб викоринити використання незаконного поштового імпорту в контрабандних схемах, необхідно провести ряд законодавчих змін у механізмі поштових перевезень, що зумовить захист економічних інтересів країни.

Список використаної літератури:

1. Кримінальний Кодекс України: Верховна Рада України – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Ukraine Economic Outlook «Аналіз обсягів контрабанди в Україні: обсяги, прями та непрямі втрати бюджету та економіки», 2019 р.
3. Хома В.О. «Сучасне розуміння контрабанди на етапі її декриміналізації», 2013 р.
4. Передало Х.С., Стасів Н.В. «Боротьба з контрабандою як один із методів забезпечення економічної безпеки держави», 2016 р.
5. Олійник Д.О. «Запобігання корупційним злочинам, що вчиняються при здійсненні митних процедур», 2018 р.
6. Головкін Б.М. «Тіньова зовнішня торгівля і корупція на митницях», 2017 р. - URL: <http://oaji.net/articles/2017/3229-1515673601.pdf>
7. Головкін Б. М. «Поняття корупційної злочинності у митній сфері», 2017 р. – URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/12801>
8. Головкін Б.М. «Стан корупції у митній справі», 2017 р. – URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/15881>

Науковий керівник – докт. юрид. наук, проф. Б. М. Головкін

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса
Національної академії правових наук України

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції
з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2019

Редакційна колегія:
д-р юрид. наук, проф. А. П. Гетьман;
д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Таволжанський;
зав. лабораторії Ю. Г. Бойко

Протидія організованій злочинності і корупції : матеріали XIX Все-
П83 **укр. наук. конф. з кримінології для студентів, аспірантів та молодих**
вчених (м. Харків, 2 груд. 2019 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Го-
ловкіна. – Харків : Право, 2019. – 232 с.

ISBN 978-966-937-837-8

ISBN 978-966-937-837-8

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2019
© НДІ вивчення проблем злочинності імені
академіка В. В. Сташиса Національної
академії правових наук України, 2019
© Оформлення. Видавництво «Право», 2019

Наукове видання

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головіна*

*Матеріали друкуються в авторській науковій
та літературній редакції*

Відповідальний за випуск *Б. М. Головін*

Оригінал-макет виготовлено на кафедрі кримінології
та кримінально-виконавчого права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 77, ауд. 89)

Підписано до друку з оригінал-макета 28.11.2019.
Формат 60×84 $\frac{1}{16}$. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 16,92. Ум. друк. арк. 13,49. Вид. № 2348.
Тираж 60 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
вул. Чернишевська, 80а, Харків, 61002, Україна
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ФОП Дуюнова Т. В.
Тел. (057) 717-28-80